

Inscripció

Caldrà formalitzar la inscripció a la trobada i al dinar a l'adreça electrònica

merce@irmu.org o al telèfon **977401757**.

En cas de quedar-vos a dinar, caldrà fer un ingrés de 25 € al compte ES97 2100 0180 8302 0027 7863 abans del dia 10 d'octubre.

La inscripció ha d'incloure:

- ▶ Nom de la persona o persones que assistiran.
- ▶ Número i nom de les persones que assistiran al dinar i a la visita.
- ▶ Fitxa per al dossier que es compartirà amb la resta d'entitats.

Organitzen:

Amb el suport de:

Les viles closes i la seva evolució posterior

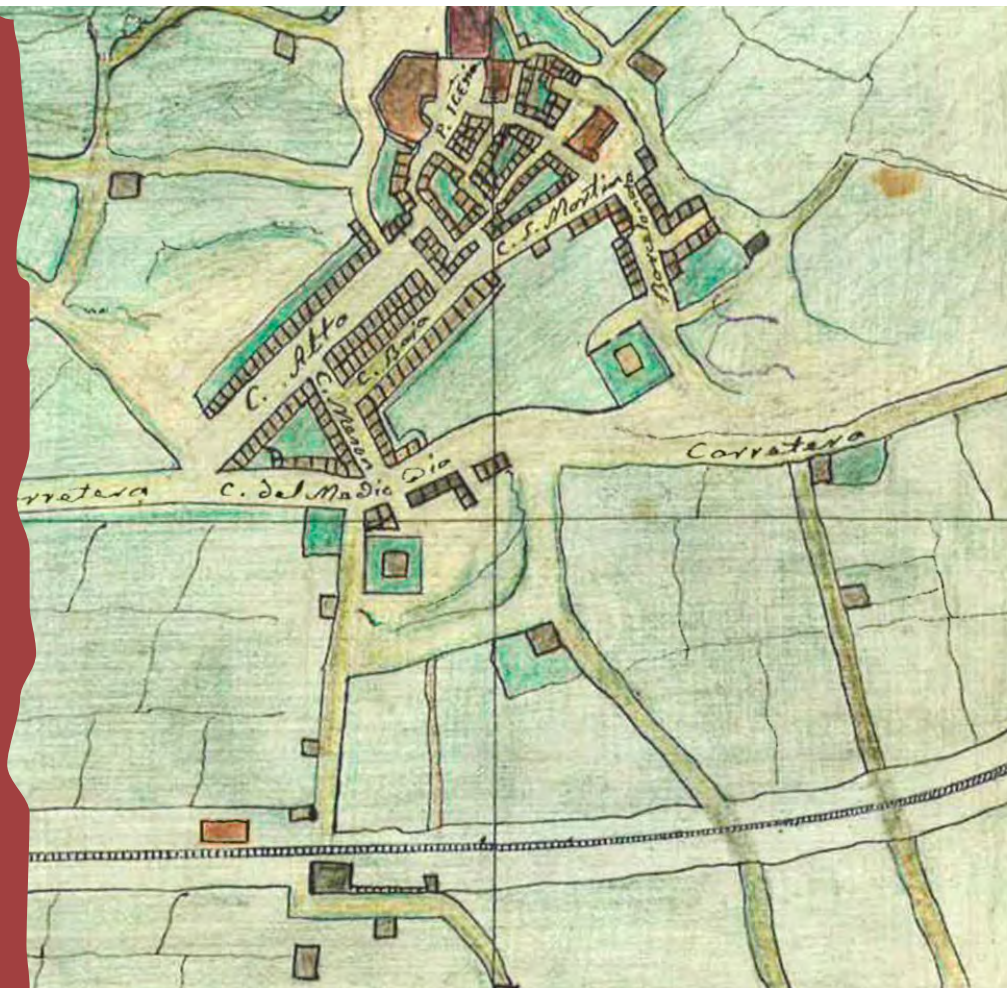
Sala de plens de l'Ajuntament
Altafulla, 17 d'octubre de 2026

XV TROBADA
DE CENTRES D'ESTUDIS
DEL CAMP DE TARRAGONA,
LA CONCA DE BARBERÀ
I EL PRIORAT

ALTAFULLA 2026

Reproducció parcial del plànol d'Altafulla.
Dibuix del rector d'Altafulla,
mossèn Josep Vilaró. 1899.

L'evolució urbanística dels pobles originats en les viles closes mostra el pas d'un model medieval compacte i defensiu cap a estructures més obertes i heterogènies. Aquestes viles, amb carrers estrets, traçat irregular i un perímetre sovint definit per muralles o per les mateixes cases, responien a necessitats de protecció i d'organització comunitària.

A partir de l'època moderna, i especialment al llarg dels segles XVIII i XIX, molts d'aquests nuclis s'expandeixen amb la formació de raval extramurs, coincidint amb el creixement demogràfic i la pèrdua de funció defensiva. Aquest procés és clarament visible en molts pobles del Camp de Tarragona, així com a la Conca de Barberà i al Priorat, on el nucli antic emmurallat conviu amb extensions posteriors de traçat més regular.

Durant el segle XX, el creixement urbanístic s'intensifica i sovint es desvincula del model original, amb la incorporació de noves zones residencials i d'activitat econòmica. Això ha comportat, en alguns casos, la pèrdua de centralitat dels nuclis històrics.

Tanmateix, en les darreres dècades s'ha produït una revalorització d'aquests espais, amb iniciatives de rehabilitació i posada en valor del patrimoni. Avui, el repte principal és integrar aquests nuclis medievals amb els creixements contemporanis, garantint-ne la preservació i, alhora, la seva funcionalitat dins dels municipis actuals.

En aquest context, us proposem revisar exemples de diferents poblacions per tal d'observar com s'han anat transformant al llarg dels anys i com la vila closa ha quedat —o no— integrada en la configuració urbana actual.

9.30 Acreditacions

10.00 Parlaments inaugurals

10.30 “Les viles closes i la seva evolució posterior: el cas d'Altafulla”, a càrrec de **Lluc Sumoy Van Dyck**, arquitecte municipal d'Altafulla

11.00 **Presentació de projectes** de la CCEPC i l'IRMU

11.20 Presentació del llibre *La Filosofia de les Assemblies Intercomarcals d'Estudiosos (1967-1971)*, de l'investigador **Xavier Ferré**, a càrrec de **Josep Santesmases**.

11.40 **Pausa-café**

12.00 Taula de presentacions

– *L'engrandiment de l'estructura urbana de Vila-rodona a partir de la segona meitat del segle XVIII. De la nova església a la nova entrada del poble.* **Josep Santesmases i Ollé**. Centre d'Estudis del Gaià.

– *Els canvis en l'estructura urbana de Santa Coloma de Queralt, sobre la base de la documentació dels Capbreus de 1548, 1617, 1749 i el Cadastre de 1716.* **Jaume Martell Gassó**. Associació Teatristòric.

– *La Vila Closa de Tamarit.* **Salvador Rovira**. Centre d'Estudis d'Altafulla.

– *La influència de l'estructuració territorial romana i medieval en l'evolució històrica urbana i territorial d'Altafulla i de Torredembarra.* **Maria Jesús Ortega Pérez**. Institut Català d'Arqueologia Clàssica-Grup d'Investigació en Arqueologia del Paisatge.

– *Evolució urbanística de la vila de Sarraí.* **Jaume Felip**. Centre d'Estudis de la Conca de Barberà.

– *La muralla de Torredembarra a la llum de les darreres intervencions arqueològiques.* **Moisés Díaz**. Servei de Patrimoni Arqueològic i Paleontològic del Departament de Cultura / Centre d'Estudis Sinibald de Mas.

13.30 Conferència de cloenda

"La formació dels pobles i les viles a Catalunya a l'edat mitjana", a càrrec de **Jordi Bolos**, catedràtic emèrit de la Universitat de Lleida.

14.00 Tancament

14.30 **Dinar** a l'Esplai de la Gent Gran d'Altafulla (camí de les Bruixes, 20 - Altafulla).

16.00 **Visita** a la vila closa i al pati del castell.